

Čís. 4380.

V otázce, zda jest použití řízení ve věcech nepatrných čili nic, jest rozhodným žalobcovo ocenění v žalobě.

Zvýšení ocenění předmětu sporu není změnou žaloby (rozšířením žalobního žádání) dle Šu 453 odstavec první c. ř. s.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1924, R I 910/24.)

Žalobce ocenil v žalobě předmět sporu na 250 Kč, při prvním ústním jednání zvýšil ocenění na 1.000 Kč. Procesní soud prvního stádu žalobu zamítl, odvolací soud odmítl žalobcovo odvolání jako nepřipustné a opožděné, máje za to, že šlo o věc nepatrnou. Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Podle Šu 448 c. ř. s., nepřevyšuje-li žádaná v žalobě peněžitá částka nebo hodnota předmětu sporu 300 Kč, nebo prohlásí-li žalobce, že chce místo předmětu, v žalobě žádaného přijmouti peněz 300 Kč nepřesahující, platí pro jednání o takové žalobě zvláštní ustanovení §§ 449 až 453 c. ř. s. Ježto zákon ničeho o tom neustanovuje, jak se určuje hodnota sporu, není-li žalováno o peníze nebo žalobce neprohlásil, že chce místo předmětu v žalobě žádaného přijmouti jistý peněz, jest použití ustanovení o soudní příslušnosti (§§ 54 až 59 j. n.). Platí tedy ocenění předmětu sporu, jež učiní žalobce v žalobě (§ 56, druhý odstavec j. n.). Ocení-li žalobce předmět sporu částkou, 300 Kč nepřevyšující, jest podle Šu 448 c. ř. s. zavést o žalobě řízení bagatelní (§§ 448—453 c. ř. s.), leč že by žalovaný prokázal, že předmět sporu má hodnotu nad meze Šu 448 c. ř. s. (min. sprav. k Šu 448 bod 1. c. ř. s.). Žalobkyně ocenily v žalobě předmět sporu na 250 Kč a, ježto žalovaná oně námitky nevznesla, bylo o žalobě jednati podle pravidel bagatelního řízení a jest rozsudek pokládati za rozsudek o věci nepatrné. Na tom nemění ničeho okolnost, že žalující strana po zahájení sporu ocenila sporný předmět na 1.200 Kč. Podle Šu 453 první odstavec c. ř. s. přechází řízení bagatelní v pravidelné řízení před okresními soudy toliko, překročí-li se změnou žaloby, to jest rozšířením žalobního žádání hranice Šu 448 c. ř. s. Avšak změnou žaloby po rozumu Šu 453 c. ř. s. není pouhé zvýšení ocenění předmětu sporu. Nemění také na tom, že bylo o žalobě jednati v řízení bagatelním a že rozsudek jest rozsudkem o věci nepatrné, ničeho ani okolnost, že žalovaná strana zvýšení ocenění sporného předmětu neodporovala. Proti opačnému mínění žalující strany, že stačí k přechodu řízení bagatelního v řízení pravidelné, zvýší-li žalobce ocenění předmětu sporu přes hranici Šu 448 c. ř. s. bez odporu žalovaného, jest uvést, že není ponecháno dohodě stran, jaké řízení v tom kterém sporu má býti zavedeno. Konečně nemůže na tom, že jde o rozsudek ve věci nepatrné, ničeho změnit ani okolnost, že první soud jednal v řízení pravidelném. Stalo se tak proti ustanovení Šu 448 c. ř. s., tedy nesprávně. Z uvedeného jest patrné, že odvolací soud právě vzhle-

dem k ocenění předmětu sporu v žalobě pokládal rozsudek za rozsudek ve věci bagatelní a, protože odvolání nebylo podáno ve 14 dnech od prohlášení rozsudku, které se stalo v přítomnosti stran (§§ 452 a 464 c. ř. s.), právem odmítl odvolání jako opožděné (§ 471 čís. 2, 474 odstavec druhý c. ř. s.). Pokud odmítl odvolání též jako nepřipustné, nepřichází tato otázka již v úvahu.

Čís. 4381.

Ku platnosti písemného posledního pořízení nestačí, že svědci se podepsali pod společný nadpis: »svědci posledního pořízení«.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1924, R I 914/24.)

K dědictví se přihlásila jednak Františka F-ová ze závěti, jednak několik dědiců ze zákona. Pozůstalostní soud poukázal na pořad práva dědičku ze závěti, rekursní soud dědice ze zákona. Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Podle §u 579 obč.zák. v doslovu §u 55 III. dílčí novely jest ku platnosti závěti, již zůstavitel dal napsati jinou osobou, zapotřebí kromě ostatních tam uvedených zde v úvahu nepřicházejících náležitostí, by svědci se podepsali na samé listině s dodatkem, poukazujícím na jich vlastnost jako svědků. Není tedy již zapotřebí, by dodatek měl určité znění, jak tomu bylo dříve, kde zákon žádal, by svědek podepsal jako »svědek poslední vůle«, nýbrž stačí nějaký dodatek poukazující na tuto jeho vlastnost. Ale nezbytno jest i nyní, by k podpisu byl přičiněn dodatek, a aby tento dodatek byl přičiněn samým svědkem a tvořil tak součást jeho podpisu. Plyne to z jasného a každou pochybnost vylučujícího doslovu zákona, jenž výslovně předpisuje, že svědci se musí na spisu podepsati s oním dodatkem. Přísná mluva zákona jest určitá a jasná a nedovoluje jiného výkladu. Jde o předpis formální, který sluší zachovati přesně. Nelze proto souhlasiti s rekursním soudem, že stačí, když svědci se podepsali na závěti pod nadpisem »svědci závěti«. Názor ten je nesprávným již proto, že nadpis není dodatkem, jenž pojmově musí následovati tomu, k čemu se přičiňuje, zde tedy k podpisu svědka (srov. také ustanovení §u 5 (2) zákona ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák. ohledně znění firmy společnosti s omezeným ručením). Zda si ti, kdož podepsali i závěť pod oním nadpisem, byli vědomi toho, že podpisují poslední vůli zůstavitelky, je nerozhodno, jelikož, i kdyby to bylo dokázáno, nebyla by tím odstraněna vadná forma závěti, nehledíc k tomu, že zjišťování této okolnosti by se vymykalo z rámce pozůstalostního řízení. Podle toho trpí závěť zůstavitelčina ze dne 20. prosince 1921, již podepsali Gustav M. s dodatkem »aus Kleinhofletitz«, Josef E. s dodatkem »Grosshofletitz« a Antonín S. s dodatkem »Gross Hofletitz« a všichni pod nadpisem »Die Testamentszeugen«, avšak bez